

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 130 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 31

Penktadienis, Rugpjūčio (August) 13, 1965, Toronto, Ontario

METAI XXXIV

Sako Šiaurės Vietnamas Tartusi, jei Amerikiečiai Sulaikytų Bombardavimą

WASHINGTON. — Keliaujantis prezidento Johnsono ambasadorius W. Averell Harriman sako, kad jis susidaręs opiniją, jog Tarybų Sąjungos ir Jugoslavijos lyderiai esą tos nuomonės, kad Šiaurės Vietnamas sutiktų dalyvauti konferencijoje aptarimui Vietnamo klausimo.

Bet Harrimanas siūlo, kad bombardavimas Šiaurės Vietnamo būtų tęsiamas ir toliau.

Harrimanas plačiai išsikalbėjo su Tarybų Sąjungos ir Jugoslavijos lyderiais, kuomet jis lankėsi Tarybų Sąjungoje ir Jugoslavijoje.

Tarybų Sąjunga trokštanti, kad karas Vietname pasibaigtų, bet nenorinti kištis, kad nepasirodytų, jog ji minkštai atsineša linkai amerikiečių. Kiniečiai galėtų kaltinti "užgerinimu".

Tito esąs kiek atviresnis. Jis nepaisys kiniečių griežtumo.

Harrimanas buvo klausinėjamas televizijos reporterių. Užklaustas, ką jis mano, ar premjeras Kosyginas linkęs imtis kokių nors žygių, jis atsakė, kad ne.

(Kosyginas yra pareiškęs, kad amerikiečiai pirmoj vietoj turi tartis su Pietų Vietnamo vietkongais, su kuriais jie kariauja. Niekas negali diktuoti jiems, ką jie turi daryti.)

Policija areštavo 35 demonstrantus prie Baltųjų rū-

mų. Demonstrantai pikietavo Baltuosius rūmus reikalaudami sulaikyti karą Vietname ir pradėti derybas dėl taikos atsteigimo.

Jauni demonstrantai agitavo jaunimą nestoti į ginkluotas jėgas protestuojant prieš karo plėtimą Vietname.

VANCOUVER. — Virš tūkstantio žmonių demonstravo ant Kanados - Jungtinių Valstijų rubežiaus prie Taikos Arkos, apie 35 mylias nuo Vancouverio. Kalbėtojai pasmerkė ne tik nuklynį ginklavimąsi, bet ir amerikiečių vedamą karą Vietname.

Teisina Deginimą Vietname Lūšnų

SAIGONAS. — JAV militariniai pareigūnai tvirtina, kad marinai degindami laukus ir namus naikina partizanus, nors paprastai po tokio išdeginimo randama tik senų vyrų, moterų ir vaikai. Tai patvirtina ir televizijoje rodomi atvaizdai.

Militariniai Jungtinių Valstijų pareigūnai sako, kad partizanai kontroliuoja daugumą kaimų ir miestelių. Valstiečiai teikia jiems paramą. Deginimas laukų, miškų ir kaimų dėlto pateisinamas.

Girdi, ir prie gerų norų sunku atskirti kas partizanas, o kas ne. Dažnam atsitikime net ir Vietnamo kariais negalima pasitikėti.

ERHARD NORI GAUTI ATOMINIUS SVIEDINIUS

DORTMUND. — Vakarų Vokietijos kancleris Ludwig Erhard pradėjo rinkiminę kampaniją keldamas reikalavimą, kad Vakarų Vokietijai būtų leista turėti nuklinius sviedinius.

Girdi, Europa turinti būti ginama tokiais pat ginklais, kokiais ji būtų puolama.

TOKIO. — Parlamente Japonijos socialistų deputatai griežtai kritikavo valdžią už tai, kad Jungtinių Valstijų dideli bombardieriai "B-52" nuo Okinavos salos puolė Šiaurės Vietnamą.

GRAIKIJOS KARALIUS PRIVERSTAS NUSILEISTI

ATENAI. — Graikijos karaliaus Konstantino užsispyrimas turėti tokį premjerą, kuris jam nuolankautų, nepavyko. Jo skirto premjero Novas valdžia sugriuvo.

Didžiama parlamento narių reikalauja sugrąžinti premjero vieton senąjį — Papandreau, bet karalius nesutinka. Norima rasti vidurį.

PASIRASĖ NAUJĄ RINKIMŲ ĮSTATYMĄ

WASHINGTON. — Prezidentas pasirašė naują rinkiminį įstatymą, pagal kurį panaikinamas reikalavimas iš negrų, kad jie įrodytų raštingumą registruodamiesi dėl balsavimo.

Bet įgyvendinimas šio įstatymo turės daug sunkumų daugelyje sričių pietinėse valstijose. Mississippi valstijoje veikia dar poll taksai, kuriuos federalė vyriausybė nori panaikinti. Mat, kas negali sumokėti tų taksų, tas negali balsuoti.

Parlamento Nariai Patenkinti Viešnagė

LONDON. — Grįžtantieji namo Kanados parlamento nariai pareiškė, kad jie patenkinti savo viešnagė Tarybų Sąjungoje ir Čekoslovakijoje. Jie buvę priimti labai vaišingai. "Jie davė mums raudoną karpetą visur, kur tik vykome".

Tarp delegatų buvo pora ukrainiečių jų tarpe buvęs konservatų valdžios ministras Starr. Senatorius Croll taipgi yra gimęs Tarybų Sąjungoje.

Jie mano, kad yra galimybių pagerinti santykius ir išplėsti prekybą.

Iš savo pusės, jie pakvietė tas šalis atsiųsti savo parlamentarų delegacijas pavažinėti po Kanadą.

BONA. — Jungtinių Valstijų militarinių jėgų komanda pareiškė, kad dalis armijos iš Vakarų Vokietijos lėktuvais yra gabenama į Pietų Vietnamą.

Vietkongai Prašo Paramos Kiniečiai Sutinka Padėti

HANOI. — Pietų Vietnamo Nacionalis Pasiliuosavimo Frontas kreipėsi į Šiaurės Vietnamą dėl pagalbos. Amerikiečių jėgų koncentracija Vietname verčianti ieškoti pagalbos kitur. (Pietų Korėja skelbia, kad siūsianti į Pietų Vietnamą 15,000 vyrų.)

Šiaurės Vietnamo vyriausybė, be abejonės, pareiškė, kad Šiaurės Vietnamas padės nugalėti priešą.

Kinijos vyriausybė davė tokį pareiškimą:

"Mes, 650,000,000 Kinijos žmonių, pakartotinai žadėjome Vietnamo žmonėms mūsų visapusią paramą, įskaitant ir pasiuntimą, pagal jų reikalą.

Viršininkai Ragina Sutikti su Sąlygomis

OTTAWA. — Pašto tarnautojų unijų lyderiai ragina narius sutikti su vyriausybės siūlymu pakelti algas ant \$550 į metus ir baigti ginčą. Eliniai nariai, tačiau, nelinkę tai padaryti.

Daugelyje vietų lokalinės organizacijos atmetė sąlygas, nors nesirengia atnaujinti streiką. Kai kuriuose miestuose sutiko su tomis sąlygomis.

Nacionaliai lyderiai siuntinėja visiems nariams, kurių yra 20,000, balotus. Juose du klausimai: ar sutinkat priimti vyriausybės pasiūlymą, ar norit atnaujinti streiką.

Neatrodo, kad streikas būtų atnaujintas, bet unijų lyderiai turės vesti derybas toliau dėl algų ir kitų klausimų išlyginimo.

JOHNSONAS NENORIS "PILNO KARO"

WASHINGTON. — Prezidentas Johnsonas reiškia didelį nepasitenkinimą tais kritikais, kurie reikalauja JAV pasitraukimo iš Vietnamo, taipgi ir tais, kurie reikalauja "visiško karo" — atseit, net ir branduoliniu. Jis priešingas abiejems.

WASHINGTONAS. — JAV valstybės sekretorius D. Rusk sako, kad JAV nesusilaikys nuo Šiaurės Vietnamo bombardavimo.

mūsų vyrų kovai petyš į petį, kad išvarius amerikinius agresorius. Mes perspėjame JAV agresorius dar kartą: Mes kiniečiai veltui nekalbame".

Pasirodo, kad nebus piknikas amerikiečiams, jeigu jie užsimos žūt būt sumušti Pietų Vietnamo liaudies jėgas. Tai reiškia, kad tenai užsiliepsnos toks karas, koks buvo Korėjoje.

Kiek galima buvo matyti iš spaudos, tai ir Tarybų Sąjunga pasirengusi padėti Vietnamo liaudžiai. Sakoma, kad jau dabar Šiaurės Vietname yra raketinių įtaisų prieš oro atakas. Tie įrengimai esą iš Tarybų Sąjungos.

Nereikia nei abejoti, kad Pietų Vietnamo liaudies kovotojai susilauks paramos iš daugelio šalių, kaip ginklais, reikmenimis, taip ir savanoriais, kaip buvo Ispanijoje, jeigu Jungtinės Valstijos trauks į tą karą savo sąjungininkes. Atsikreipimą į savo sąjungininkes amerikiečiai jau paskelbė.

Tuo tarpu vis daugiau ir daugiau balsų girdisi, kad militariniu būdu, tai yra per karą, nebus galima išrišti Vietnamo problemos. Geriausia esą grįžti prie 1954 metų Genevos konferencijos nutarimų, kuriuos tada amerikiečiai atmetė ir pradėjo savo intrigas, privedusias prie dabartinės situacijos.

Hirošimos Liūdna 20 Metų Sukaktis

HIROŠIMA. — Rugpjūčio 6 dieną sukako 20 metų nuo nusiviedimo atominės bombos šiam mieste. Nuostoliai to buvo baisūs. Iš tuomet 400,000 gyventojų apie 250,000 sudeginti arba mirtinai apdeginti. Daugybė pasiliko visam gyvenimui sužaloti.

Šią liūdną ir baisią sukaktį minėti ruošiami mitingai kasmet. Šiomet laikyta 11-ta pasaulinė konferencija, kurioje dalyvavo 10,000 atstovų iš daugelio šalių.

Socialistai atskirai organizavo konferenciją. Joje dalyvavo apie 4,000.

Amerikiečių dalyvavo abiejose konferencijose.

Singaporas Išėjo Iš Malazijos Unijos

SINGAPORE. — Singaporas, kuris buvo įstojęs į Malazijos sąjungą ar konfederaciją, atsiskyrė nuo Malazijos ir pasiskelbė nepriklaussoma respublika.

Singaporo valstybę sudaro miestas ir apylinkės. Faktiniai, visa sala, ant kurias randasi Singaporo miestas. Gyventojų yra 1,800,000. Septyniasdešimt procentų sudaro kiniečiai.

Malazija turėjo 11,000,000 gyventojų (su Singaporu), kurioje kiniečiai sudarė 42 procentus gyventojų. Bet federalė valdžia leido jiems turėti tik 15 atstovų iš 119.

Singapore britai turi didelę militarinę bazę.

Kelionės įspūdžiai

J. Užunaris

(Taša)

Kitą dieną draugė D. Karvelytė vežė turistus kitur — aprodė Vilniaus fabrikus. Taipgi buvo įdomu pažiūrėti, kaip menininkai ruošėsi koncertui. Mūsų draugai turistai pasakojo, kad maloniai praleido laiką. Man neteko matyti, nes aš tą dieną turėjau svečių iš kaimo — giminės atsilankė.

Vieną sekmadienį buvom teatre. Buvo statoma "Zalčių Karalienė". Esate girdėję apie šį veikalą. Jis paruoštas pagal pasaką, bet įdomus pamatyti. Artistai savo vaidmenis atliko labai gerai. Verta tokį pastatymą pamatyti kiekvienam.

Teko paviešėti Druskininkuose net 4 dienas. Važiuojant į Druskininkus, sustojom Pirčiupio kaime, apžiūrėjom. Ten karo metų buvo sudeginta 119 asmenų. Rudieji fašistai vokiečiai sudegino kaimą ir žmones. Jūs apie tai girdėjot.

Druskininkai — labai puikus miestukas. Jis stovi ant Nemuno kranto. Plaukiojom laivu po mūsų tėvų upę Nemuną. Labai malonu paplaukioti po jį. Druskininkuose labai daug sanatorių ir dar statos. Esą suplanuota pastatyti 18 aukštų namą, kur bus įrengta sanatorinis gydymas su daugybe kambarių, ofisų, visokių specialybių gydytojų, nors ir dabar netrūksta jų. Net ir mus išmaudė mineralinio vandens maudynė.

Vieną vakarą po vakarienės biškutį pabaliavojom viešbutyje. Kadangi mūsų gido D. Karvelytės buvo gimtadienis, tai ji pakvietė ir mus prie jų stalo, windsoriečius ir keletą amerikiečių.

Vieną dieną buvom Kaune, aprodė įdomesnes vietas. Apžiūrėjom Devintą fortą, kur Smetonos laikais pūdė žmonės, o karo metų hitlerininkai su savo pagalbininkais esesininkais žudė nekaltus žmones, žydus, komunistus, net mažus vaikus. Šiurpu lankantis toj vietoj. Tiesiog urvas žmonių pūdymui. Aš šimtą kartų geriau sutikčiau mirti nuo fašistų kulkos, negu pūti gyvam tokiame urve. Šiurpu buvo, kai žmogus pasakojo mums, nes jis pats ten buvo pakliuvęs. Netikėtai jis išliko gyvas.

Kaunas — gražus miestas. Daug namų statoma. Buvom užėję į keletą drabužių parduotuvių. J. Skeberdis, buvęs kanadietis, kurs gyvena Kaune, pasakojo, kad medžiagos yra Kauno įmonių gamybos. Visokių medžiagų, ypatingai moteriškų didelis pasirinkimas. Net 150 rūšių. Nekurios medžiagos brangokos, brangesnės kaip pas mus, net iki 40 rublių už metrą. Tai aukšta kaina. Suprantama, yra daug pigesnių, nors labai gerai pagamintų.

Žmonės, ypatingai moterys,

gražiai apsitaisę. Kiek tik teko matyti, lietuvaitės gražios merginos. Suprantama, ir vyrai apsirengę neblogai. Bet aš mažiau atydos kreipiau į vyrus, kadangi pats esu vyras. Gal mūsų moterėlės daugiau atydos kreipė į vyrus.

Vieną sekmadienį, turėdami laiko, patraukėm į Trakus. Ten buvo 25 metų sukakties nuo pasiliuosavimo iš fašistų minėjimas. Buvo suvažiuavę dainininkai, šokėjai iš 10 apskričių.

Prasidėjo programa su tūkstanciais šokikų ir dainininkų. Tik mirga jų tautiški drabužiai. Buvo net estų ir latvių. Visi labai gražiai atliko savo užduotis. Buvo net ir pagyvenusių, beveik mano amžiaus. Kad šoko, net žemė drebėjo.

Programa buvo labai ilga, o mes buvome užkviešti į Vilniaus universiteto studentų stovyklą, tad negalėjome išbūti iki galo, turėjome palikti Trakus, atsisveikinti su trakiečiais. Palinkėjom jiems laimingo gyvenimo, o jie mums — laimingos kelionės.

Plaukiame į tą studentų stovyklą laivu. Truko gal kokią pusę valandos ar daugiau. Kaip įdomu plaukti puikiais ežerais, kurie jungiasi vienas su kitu. Tai nedideli ežerai, ne tokie,

kaip mūsų Huron, Erie ar Ontarijos, bet labai gražūs vaizdai visomis pusėmis.

Kadangi buvo geras laikas po piet, tai gidas D. Karvelytė manė, kad mes esam labai išalkę, išdavė mums po gerą krepšį užkandžio. Pasisotinom plaukdami laivu.

Privaziavus prie kranto, pasirodė, kad prieplauka per mažą mūsų laivui, bet jie mus iškėlė saugiai po vieną. Vaikiniai turėjo sunkiai padirbėti. Plaukiant mums prie prieplaukos, studentų orkestras pasitiko mus su maršu. Mergaitės pasitiko su gėlėmis ir bučkiais. Visi pasipuošę, tik marga, žvilga.

Kalbų ir galo nebuvo. Netikėtai susitikau su viena biržiete, iš kur ir aš paeinu. Net bučkį gavau. Jos vardas — Nijolė. Pavardės neprisimenu. Per tokį šamšį sunku viską atsiminti.

Nuvedė mus per mišką į pievą už kokios pusės kilometro, kur buvo įrengta estrada prie ežero kranto. Už kokių 15 minučių pasirodė gal koks 100 menininkų. Tik mirga, tik žiba. Mielė LB skaitytojai, manau, neturėjot progos matyti ir girdėti tokį koncertą! Man tai neteko, nors nemažai esu atsilankęs į koncertus. Visi linksmūs, jautrūs, kaip paukšteliai. Kaip jau sakiau, nesu matęs tokių šokėjų ir dainininkų. (Bus daugiau)

Nauja Lietuv. Literatūros Istorijos Knyga

VILNIUS. — "Minties" leidykla išleido "Lietuvių literatūros istorijos" trečio tomo antrą dalį, kurią paruošė Lietuvių kalbos ir literatūros instituto mokslininkai. Knygą redagavo profesorai K. Korsakas ir B. Pranskus.

Šioje veikalo dalyje nušviečiama kapitalizmo epochos (1917-1940) metų lietuvių literatūros raida. Daugiausia vietos skiriama revoliucinei proletarinei ir apskritai pažangiajai lietuvių literatūrai bei žymiausiems jos atstovams. Ji organiškai susijusi su pirmąja tomo dalimi, kurios įvairiuose skyriuose išsamiai apibūdintos lietuvių literatūros vystymosi sąlygos, charakteringos visam 1917-1940 metų laikotarpiui.

Atskiri knygos skyriai paskirti V. Mickevičiui-Kapsukui ir kitiems revoliuciniams proletariniam lietuvių rašytojams. Plačiai nušviečiama demokratinės antifasistinės literatūros raida, nagrinėjama P. Cvirkos, S. Nėries, A. Venclovos, J. Šimkaus, K. Korsako, Butkų Juzės, K. Borutos, V. Montvilos, Jono Marcinkevičiaus, T. Tilvyčio, J. Baltušio ir kitų rašytojų kūryba. Skaitytojas taip pat galės plačiau susipažinti su lietuvių išeivių literatūra. Čia apžvelgtas R. Mizaros, V. Jakščio, R. Židžiūno, S. Jasilionio,

Pirmoji Aviatrasa Per Karpatus

VILNIUS. — "Oro tiltas", kurį tarybiniai lakūnai "nutiesė" per Karpatus, buvo pirmoji avialinija, prieš 46 metus sujungusi Tarybų Ukrainą su revoliucine Vengrija. Vilniaus universiteto mokslinėje bibliotekoje surasti 20-ųjų metų aviacijos spaudos egzemplioriai, jau tapę bibliografinė retybė. Jie pasakoja apie bendrą rusų ir vengrų aviatorių žygdarbį įsavinant pavojingą anuo metu oro kelią.

Šios trasos priekė dėl politinės aplinkybės Europoje: frontams sukauščius revoliucinę Vengriją, jos ryšiams su Maskva liko tik oro kelias per Karpatus.

Pirmasis skridimas įvyko 1919 metų gegužės mėnesį, kai rusų lakūnas trofėjiniu vokišku lėktuvu su 220 arklis jėgų varikliu po 7 valandų skridimo iš Vinicos nusileido už 4 kilometrų nuo Budapešto.

Sėkminga buvo ir kelionė atgal. O po dviejų savaitių Kijevas priėmė vengrų lėktuvą, kuris atvežė Veigrijos Tarybų Respublikos vyriausybės narį Tiborą Samuelį, atvykusį į Rusiją susitikti su Leninu.

J. Kaškaicio kūrybinis kelias, vių literatūrą Kanadoje ir Pietų Amerikoje. rašoma apie proletarinę lietu-

Sėkmės ir Laimės, Brangūs Tautiečiai!

JUSTAS PALECKIS

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

Istorinę lietuvių tautai vasarą, kada jai pavyko pašalinti buržuazinę - fašistinę santvarką ir pasukti naujo, socialistinio gyvenimo keliu, dažnai pagalvodavome apie tai, kad gera būtų pamatyti Tarybų Lietuvą po 25 metų.

Ir štai teko sulaukti to laiko, kada galime apžvelgti nuėitąjį per ketvirtį amžiaus kelią ir palyginti tai, kas pasiekta, su tuo, apie ką buvo svajota 1940 metais.

Džiugu, kad galime šiandien drąsiai kalbėti apie tų svajonių ir siekimų išsipildymą visose gyvenimo srityse. O svarbiausia tai, kad dėka pergalės prieš hitlerinius grobikus lietuvių tauta buvo išgelbėta nuo pražūties. Todėl ji dabar gali laisvai žengti spartaus progreso keliu į vis didesnius laimėjimus.

Tai ne vien mūsų, Tarybų Lietuvos gyventojų, nuomonė.

Daugelis anksčiau Lietuvoje gyvenusių ir dabar čia vėl apsilankusių žmonių — tiek sveikšalių, tiek ir užsienio lietuvių — stebisi neregėta Nemuno krašto pažanga.

Tarybų Lietuvos 25 metų sukaktuvių proga nuoširdžiai sveikinu visus geros valios užsienio lietuvius. Linkiu sėkmės geruose darbuose ir laimės. Linkiu neužmiršti savo tėvynės Lietuvos, kuri viena ir tegali būti lietuvių tautos gyvybės ir jos kultūros klestėjimo šaltinis.

O mes pasižadame ir toliau dirbti, kad lietuvių tauta visose gyvenimo srityse pasiektų dar šaunesnių laimėjimų. Pasižadame ir toliau tvirtai ginti taiką, nes tik tai taikiam tautų ir valstybių sambūvyje glūdi žmonijos gerovė ir jos laiminga ateitis.

(Tėvynės Balsas)

Reikia Ruošties Senatvei

Mes, kurie jau artinamės prie senatvės pensijos, gerai bus ar ne, jei dar teks kiek pagyventi, negalėsime dėjuoti, skųstis, kadangi mes nepasiruošėm senatvei.

Ruošimasis laimingai senatvei turįs prasidėti dar pradiūj mokykloj, kaip nurodo Kanados Sportinės Sveikatos Asociacijos Ontarijos divizijos ekspertai.

June Callwood, autorius ir senatvės problemų ekspertė, sako, kad 75 metų amžiaus žmogui tiek pat sunku pergyventi krizius, kaip kad jis buvo 10 metų amžiaus.

Girdi, jeigu būdamas 10 metų amžiaus pykai dėl ko nors

4 dienas, tai būdamas 75 metų amžiaus tokį krizį gyvensi 4 metus ir niekas tavęs neslaugys, negailės tavęs, kad tu pergyveni sunkumus.

Mokytojai galį labai daug padėti vaikms mokykloje atpažinti pavydą, išmokti valdytis, nugalėti baimę ir t. t.

Jaunos mokytojos, kurios labai bijančios perkūnijos, perduodančios tą baimę vaikams. Esą reikalinga išaiškinti vaikams, kad jie nebijotų perkūnijos, kaip ir varlės ar gyvatės.

Mokyklose klausama vaikų, kiek žmogus turi kaulų, bet neiškinama, kaip išsaugoti sveikatą.

N. A.

Po ilgos ir sunkios ligos rugpjūčio 2 d. 1965 m. mirus

Eugenijai Pargelienei

Reiškiame gilią nuoširdžią užuojautą velionės liūdėsyje paliktam vyrui Petriui Pargelėnui, dukteriai Lilijai, sūnui Alfredui, giminėms ir artimiesiems; kartu liūdime netekę geros draugės.

G. Kuodis
J. M. Bartuliai
C. S. Stakai
Ch. Valaitis
B. Banevičius
F. Sawickas
J. C. Linkevičiai
L. J. Svirpliai
J. A. Užunaris
J. Bahunienė
A. Buzas
M. Mikoliuk
S. Utnik
A. Skeiveris
V. Dubinskis

A. A. Rimšai
M. V. Olsen
A. Gegzna
A. Bernatonis
J. Rubinskas
J. Morkunas
I. V. Soroka
V. Kirvela
H. Liokaitis
St. Ogar
F. Malovsky
J. U. Andrejauskis
V. Batulevičius
F. B. S.

Windsor, Ont.

Iš Kanados Gyvenimo

Kanados vyriausybė, kaip ir kitų šalių, priklausančių NATO grupei, gavusi laišką nuo prezidento Johnsono, kuriame prašoma, kad ir Kanada prisidėtų prie amerikiečių karo Vietname.

Dabar stovi klausimas, ką Kanados vyriausybė darys.

Buvo pasklidę gandai, kad vyriausybės tarpe yra nesutarimų. Vieni stovi prieš dalyvavimą tame kare, kiti už talkininkavimą. Užsienio reikalų ministras P. Martin pareiškė, kad nėra nesutikimo. Bet koks jos nutarimas bus, nesakoma.

Winnipege, provincijų premjerų pasitarime, aštuonių provincijų lyderiai susitarė dėl vienodo studentų priėmimo į universitetus.

Manitobos, Saskatchewanos ir Albertos premjerai sutarė

sudaryti bendrą ekonominę tarybą.

Manitoba, Ontarija ir Kvebekas sutikę pasidalyti James j. lanką.

Buvę nemažai nuveikta dėl programos, pagal kurią privatinės apdraudos būtų sutvarkytos taip, kad apdraustajam būtų galima persikelti į kitą provinciją kartu su apdrauda.

Ontarijoje pakeistas sveigalų įstatymas taip, kad duodama daug palengvinimų viešbučiams, restoranams ir kitoms vietoms, kur parduodamas likeris.

Kvebeko provincijoje taip pat bus svarstomas sveigalų įstatymo pakeitimas, kurį patiekė provincijos prokuroras.

Kvebeko provincijoje atsiranda teroristų. Aną dieną ne-

toli Montreale buvo išsprogdinta bomba ant gelžkelio, kita buvo laiku surasta po tiltu.

Kaž kas paleido akmenį į premjero Lesage rezidencijos langą.

Kanados nacių lyderis David Stanley, 20 metų amžiaus vyriokas, nori leidimo skaitymui biblijos Garden parke, Toronte. Šis nacių išpera pirmas Kanadoje pradėjo skleisti literatūrą, kurioje sakoma, kad naciams įsigalėjus žydai bus sunaikinti, negrai išdeportuoti, komunistai išžudyti ir t. t.

Dabar užsimanė jis bibliu būti.

Carl Oglesby, Jungtinėse Valstijose veikiančios Lygos už Industrinę Demokratiją studentų sparno lyderis, kalbėdamas Toronte pareiškė, kad Vietname vietkongai geriausia išreiškia vietnamiečių troškimus.

Minėta lyga yra atkakli komunistų priešininkė.

Oglesby lankėsi Vietname ir patyrė, kad Vietname taika nebus galima, kol amerikiečiai neišeis. Net ir nacionalistai nerodą amerikiečiams simpatijos.

Amerika, sakė jis, turi tartis su Nacionalio Pasiliuosavimo Fronto lyderiais.

Kanadietis

Atrodo Labai Keistai

S. KARPE

Genevoje vyksta tarptautinė konferencija tikslu susitarti, kad nebūtų leidžiama plisti nukliniams ginklams. Kaip atrodo, tai Vakarų politikieriai ir spauda bando perstatyti šį pasitarimą taip, kad Vakarai labai nori susitarti, bet Tarybų Sąjunga nerodo palinkimo. Girdi, ji statanti reikalavimą, kad pirma amerikiečiai pasitrauktų iš Vietnamo.

Toronto Daily Star, liberališkas didlapis, parašė ilgą editorialą kritikuodamas Tarybų Sąjungos atstovų "išsisukinėjimą". Konferencija, laikraštis sako, neturėtų kreipti atydos į tokius karus, kaip Vietname. Nuklinių ginklų plitimo sulaukymas ir bandymų uždraudimas esą daug svarbiau.

Pažiūrėkime, kaip gi šis reikalas iš tikrųjų stovi.

Jau ne paslaptis, kad Jungtinės Valstijos nori pavesti nuklinius ginklus NATO komandai. Tai kas gi, jei ne platinimas nuklinių ginklų? Per NATO prie nuklinių ginklų prieina ir vokiečiai. Tarybų Sąjunga daugiausia ir priešinasi tokiam amerikiečių užmojiui. Amerikiečių planai yra pati didžiausia kliūtis susitarimui.

Amerikiečiai privertė Kanadą apginkluoti savo raketas nuklinėmis bombomis. Kanados visuomenė labai protestavo prieš įvedimą nuklinių ginklų Kanadon, bet amerikiečių spaudimas buvo toks, kad vyriausybė turėjo nusileisti. Tai kas gi čia, jei ne nuklinių ginklų platinimas?

Tai viena.

Kita, juk visiems yra žinoma, kad Francija nepasirašė sutarties, pagal kurią tautos pasizadėjo nedaryti bandymų atmosferoj, vandenyse ir virš žemės. Patys amerikiečiai atsisakė išsižadėti bandymų po žeme. Jie daug tokių bandymų įvykdė po tos sutarties pasirašymo.

Kinija pasmerkė tą sutartį ir jau du bandymus atliko. Indonezija sako, kad ji su laiku turės savo atomines bombas. Egiptas taip pat turėsias savo bombas.

Jeigu tam tikra dalis tautų ir pasisakytų už nedavimą nuklinių ginklų, tai tas kelio nepastotų, kaip pirmesnioji sutartis nepastotojo kelio Francijai ir Kinijai.

Būtų labai didelės reikšmės įvykiu šioje srityje, jeigu Jungtinės Valstijos išsižadėtų ginklavimo nukliniais ginklais NATO jėgų. Tarybų Sąjunga, kaip žinia, nesūdo, kad Varšuvos jėgos būtų aprūpintos nukliniais ginklais, kad jų žinion

būtų pavesti nukliniai ginklai. Kanada, kurios atstovas Burns kritikavo Tsarapkiną už nenorą susitikti su Vakarų pasiūlymais, bet mažą reikšmę turi jo kritika, kuomet Kanada apsiginklavusi nukliniais ginklais.

Kaip dabar dalykai stovi, tai nebepriskaito vien nuo Jungtinių Valstijų, Tarybų Sąjungos ir Britanijos. Be jų, atominius ginklus gali pasidaryti Francija ir Kinija. Netruks ilgai, kol kitos išmoks.

Nuklinių ginklų ginklavimui si plisti kelias sumažėtų, jeigu pasaulyje taika tvirtėtų. Tuo tarpu to nesimato. Jungtinių Valstijų karas Vietname plinta. Norima įtraukti į jį ir Kanadą. Australija ir Naujoji Zelandija jau dalyvauja. Čia didesnis pavojus pasauliui, negu atominių ginklų plitimas. Jei nebus taikos, tai ir jau esamų ginklų pakaks pasauliui sunaikinti.

MASKVA. — Per 1965 metų pusmetį TSRS darbininkų darbo našumas žymiai padidėjo.

LONDONAS. — Anglija apsiginklavimo išlaidas sumažino ant \$280,000,000.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:



Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesčių apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardinų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Dovanos Giminėms Tarybų Sąjungoje!

UKRAINSKA KNYHA

Priima užsakymus dėl tarybinių aukštos kokybės prekių. Šios "Podarok" dovanos gali būti užsakytos už Kanados pinigus Kanadoj gyvenančių dėl pristatymo Tarybų Sąjungoje.

Dovanos pristatomos per 4-7 savaites po priėmimo užsakymo, be jokių mokesčių gavėjams.

Kainos prieinamos. Štai keletas pavyzdžių (čia neįeina mažas patarnavimo mokesčiai):

Autom. Moskvich	\$1,757.90	Laivelio motoras	\$132.13
Motorciklas	198.20	Refridžeratorius	138.75
Motorskuteris	211.42	Skalbiamoji mašina	89.71
Vyr. Dviratis	39.64	Siuvamoji mašina	38.31
Moter. Dviratis	40.95	Dulkių siurblys	37.00
Berniukų Dviratis	30.53	Televizorius	194.23
Mergaičių Dviratis	31.18	Patefonas	117.01
Vaikų Dviratis	12.56	Bayan akordianas	128.11

ir daugelis kitų, kaip elektriniai namų apyvokos daiktai, radijo imtuvai, juosteliniai rekorderiai, pianiniai, foto kameros, prožektoriai, rankiniai laikrodėliai, binokliai, medžiagos, staltiesės, lovų uždangalai, divonai, rankšluosčiai, parfumerija.

★ ★ ★

Priedul prie to, Ukrainiska Knyha tęsia reguliarią patarnavimą.

Mes siunčiame prekes, pirktas siuntėjo, visas išlaidas sumokėjus Kanadoje; taipgi apmokėtus maisto siuntinius, sudarytus iš kanadiškų ar daniškų produktų.

Mes parduodame visokius dalykus dėl dovanų siuntinių.

Dėl tolimesnių informacijų kreipkitės:

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto 4, Ontario

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusė metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusė metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

UŽ PASTO TARNAUTOJŲ STREIKĄ ATSAKOMINGA VYRIAUSYBĖ

Ministrų kabinetas praėjusią savaitę sutiko įgyvendinti teisėjo J. C. Andersono rekomendaciją pakelti pašto tarnautojų algas nuo \$510 iki \$550 per metus. Pašto tarnautojai, kaip paminėta, reikalavo nuo \$600 iki \$660. Taigi, nedaug trūksta iki to, ko pašto tarnautojai pareikalavo. Jeigu vyriausybė būtų ką nors panašaus pasiūliusi pradžioje, tai streiko nebūtų buvę. Bet ji pasiūlė vos \$300. Už pašto tarnautojų streiką atsakominga vyriausybė.

Panašiai būna daugelyje atsitikimų. Pradžioje kompanijos tiek mažai pasiūlo, kad darbininkams negalima sutikti. O kai jau streikas įsisiūbuoja, tuomet kompanijos nusileidžia, sutartis pasirašoma ir vėl viskas grįžta į normalias vėžas.

Kada darbininkai patiekia samdytojams reikalavimus, dažnai jie kiek padidina juos, kad būtų galima kiek nusileisti. Bet retai pasitaiko, kad darbininkų reikalavimai būtų labai dideli. Jeigu kompanijos ar vyriausybės pradžioje pasiūlytų žmonišką pakėlimą, tai darbininkai padarytų nuolaidas ir streikai neįvyktų. Kai darbininkai būna priversti eiti į streiką, aišku, tuomet jų reikalavimas būna didesnis. Streikas visada padaro nuostolių, tad suprantama, tuomet ir reikalavimai turi būti didesni.

KAIP GI JIEMS KAPITULIUOTI ?

Jungtinės Valstijos, kaip aiškina jų opologetai, negali pasitraukti iš Vietnamo, nes jų prestižas neleidžia. Girdi, jeigu jos pasitrauktų, tai niekas pasaulyje nebetikėtų Jungtinių Valstijų pažadais padėti. Už tai prezidentas Johnsonas esąs priverstas žūt būt laikytis Vietname.

O kaipgi su vietnamiečiais, kurie kovoja už savo laisvę, už savo krašto nepriklausomybę? Jau ir Jungtinių Valstijų spauda išsitaria, kad vietkongai kontroliuoja 75 procentus Pietų Vietnamo teritorijos. Saigono valdžiai nebėra iš ko didinti savo militarines jėgas. Valdžia apimta korupcija. Miestuose paplito prostitucija. Jau kiek metų kaip eina karas, o nei vienas generolas nežuvo fronte. Pietų Vietnamo žmonės nėra kito kelio, kaip laikytis su Nacionalio Pasiluosavimo Frontu. Kaip jie gali pasiduoti besąlyginiai tokiai supuvusiai vyriausybei, kuomet jų rankose keturi penktadaliai teritorijos su dviem trečdaliais gyventojų? Jie kovoja ir miršta už savo žemę, už savo teises apsispręsti. Ir jie kovoja gerai. Saigono valdžiai, kaip žinia, padeda ne tik amerikiečiai, bet ir australai, naujazelandiečiai, korėjiečiai ir kiti. Bet ir tai, kaip pats MacNamara pripažino, Saigono padėtis labai pablogėjo.

NUSILEIDIMAS IR PRESTIŽAS

Žmogaus prigimtis tokia, kad jam labai sunku prisipažinti prie klaidos, nusileisti ir t. t. Tas pat ir su vyriausybėmis. Bet turime po ranka pavyzdžių, visai neseni, kurie rodo, kad nėra taip bloga prisipažinti prie klaidos, nusileisti.

Neį viena valstybė tur būt tiek daug nenusileido, kaip Britanija. Kokia ji buvo didelė ir galinga imperija! Bet ji buvo priversta išsižadėti savo kolonijų. Mažai kas beliko. Francija taip pat turėjo pasitraukti iš Indokinijos, Alžirijos ir daugelio kitų kolonijų Afrikoje. Bet jos neprazuvo. Tiesa, jų galia sumažėjo, bet jų garbė nenukentėjo. Priešingai.

Tarybų Sąjunga nusileido sutikdama ištraukti atominės raketos iš Kubos, o prezidento Kennedžio vadovaujama Jungtinių Valstijų vyriausybė nusileido sutikdama nekludyti Kubos. Šiame atsitikime būtų greitai įsiliepsnojęs baisus karas, jeigu abi šalys nebūtų nusileidusios. Ir visas pasaulis pagyrė jas už tokį išmintingą nusileidimą.

Užsispyrimas padarė daug žalos asmenims, valstybėms ir visam pasauliui. Daug kieno nukentėjo garbė. Ir dabar, Jungtinių Valstijų garbė labai kenčia dėl vyriausybės užsispyrimo išlaikyti reakcines valdžias kur tik joms pavojus susidaro.



Ne visos didelės žuvis tokios gudrios, kad išvengtų kabluko, ir ne visos ištrūksta. Štai Al Hamel, CBC radio atstovas, padeda sverti vieną sugautą Kanados Tarptautinėj Zuvininkų Kompeticijoj Bahamoje.

Iš Pasaulinio Taikos Suvažiavimo

(Kadangi Liaudies Balsas buvo sulaukęs dviem savaitėm, tai šis aprašymas apie Taikos Kongresą, kuris įvyko Helsinkyje, telpa pavėluotai. Mums atrodo, kad vistiek ne vėlu susipažinti su tuo taip svarbiu suvažiavimu. — Red.)

Šis kongresas atsidarė liepos 10 d. erdviame Helsinkio kultūros name. Jame dalyvavo delegatai iš visų penkių žemynų, atstovaudami įvairių šitikinimų ir sektinių pažiūrų žmonės, kurie suvažiavo vienu tikslu — išsaugoti pasaulį nuo pražūties.

Tai buvo plačiausias atstovybės kongresas visų, kurie iki šiol buvo laikomi. Dalyvavo 98 nauji atstovai. Jų buvo viso 1,460. Delegatų buvo 1,211, užkviestų svarbių pasaulio žmonių 63 ir stebėtojų 136.

Pagal žemynus skirstėsi sekamai: 27 Afrikos šalys su 140 atstovų; 22 Azijos šalys su 336 atstovais; 25 Europos šalys su 688 atstovais; 20 Lotynų Amerikos šalių su 152 atstovais; 2 Šiaurinės Amerikos (JAV ir Kanados), Australija, Naujoji Zelandija su 125 atstovais.

Atstovų - delegatų sudėtis skirstėsi sekamai: Moterų 249, vyrų 1,211, mokslininkų 125, architektų 10, inžinierių 28, istorikų 7, dvasininkų 41, rašytojų - literatų 72, artistų 35, valstybių veikiančių ministrų 15, buvusių ministrų 14, diplomatų 10, parlamentarų 92, politinių, socialinių ir darbo unionistų 32, žurnalistų 113, studentų 90, darbininkų 246 ir viena kosmonautė. Kiti nepasiskyrė profesijai.

Čia skelbiama statistika tam, kad parodyti kongreso sudėti

ir atmušti bandymą prisegti titulą, jog tai kongresas raudonųjų bei Maskvos agentų. Tai buvo tikrai pasaulinės plotmes kongresas.

Dar reikia priminti tą, kad JAV delegacija, kuri susidėjo iš 96 asmenų, buvo įvairi ir skaitlingiausia pagal šalį ir įdomi tuom, kad atvyko iš šalies, kuri agresorė ir grėsia pasaulio taikai. Delegacija taipgi įrodė jaunimo susidomėjimą karu, nes 25 procentai buvo studentų ir šiaip jaunuolių. Nebuvo kitos delegacijos, kurios toks nušimtis būtų jaunuolių. Apie tiek pat buvo moterų. Delegacijai vadovavo Dr. C. Goodlett, negrų laikraščio redaktorius, kuris neseniai nuvykus į Londoną kongreso reikalais buvo deportuotas.

Paskelbus delegatų sąstatą, ilgą ilgiausią ovaciją susilaukė Valentina Tereškova, kai tapo paskelbta, kad Tarybų Sąjungos delegatų sąstate randasi viena kosmonautė. Jinai kelis kartus turėjo atsistoti ir padėkoti už tokį pripažinimą.

Kongresui atsidarius renkamam prezidentui, į kurį įeina po vieną narį iš kiekvienos šalies.

Salėje pasirodo Suomijos moterys pasipuošusios tautiniais drabužiais. Jos praskynė taką Suomijos prez. Kekkonen ir jo žmonai. Jis atėjo pasveikinti taikos kongresą ir visą pirmą sesiją buvo kongrese

kartu su delegatais. Jo varde kalbėjo šalies deputatas Svin-kufvudas.

Pirma sesija Vietnamui

Kalba veteranas prof. J. D. Bernal: "Mūsų pirmoji ir svarbiausia užduotis kalbėti apie Vietnamą, kur Amerikos karinės jėgos veda ypatingą žiaurų agresijos karą prieš Pietų Vietnamo ir Šiaurės Vietnamo liaudį, — karą, kuris gali užžiebtį branduotinę ugnį. JAV valdžia ir tie, kurie ją remia, turėtų atsistoti, kad pasaulio žmonių nuomonė ir nusistatymas nepriims jokios išėities iš šios agresijos, kol nebus atsiekta ne tik taika, bet pilna nepriklausomybė Vietnamui", — Bernal sakė.

Tokia tema prof. J. D. Bernal atidarė kongreso sesiją, skirtą apgynimui Vietnamo.

Įvyko susikirtimai minčių, kaip to siekti, bet visi rėmė kovą prieš Vietnamo karo plėtimą ir pasisakė apie tuojautinį ištraukimą JAV karinių jėgų iš tos šalies.

K. Karosienė



Edward John Ragan
(Ragauskas)

Sūnus Jono ir Onos Ragauskų, iš Wardsville, Ont., pastaruoju laiku užbaigė Vakarinės Ontarijos universitetą su Medicinos Daktaro laipsniu ir jau pradėjo praktikuoti savo profesiją Toronte Western ligoninėje.

E. J. Ragauskas buvo ir yra didelių gabumų ryžtingas žmogus. Ryžtingai mokėsi siekdamas tapti daktaru ir padėti ligos ar nelaimės ištiktiems. Tą tikslą jis man pakartotinai reikšė dar vaikystės dienomis ir dabar daugiausia džiaugsmo ir pasididžiavimo reiškia, kad jau gali gydyti ligonius.

Jo motina, žmona, jo artimieji ir aš, jo teta, visi didžiai džiaugiamės jo atsiekimu ir linkime jam geriausias sėkmės ir laimės jo pasirinktoje ir ryžtingai atsiektose profesijoje. Tik gaila, kad su mumis negali dalintis tuo džiaugsmu E. J. Ragausto tėvas, kurį staigiai ankstyva mirtis jau keli metai išskyrė iš gyvųjų tarpo.

Elena Betkienė

P

Amer. darosi. Nema mas ne ir vieth Bomb taip pat Viena nuoja n 000,000. po vien dien. Partii 2,000,00 zolino. Tai t

Žinor jeigu b išlaidas neverta Tos bent 10 dolerių Salis laisvės kios yr Tai vės gy kymas.

Kan: padary paklau prašyn Vietna Kan: darbuo karo. Jeigu galba, pagalb iš to i

Kai pakelti pravirl verstis tuoti. Kan mėnesi vo šer procen metu Perr linta o šiemet

Jeig Montr savo r gas ti nereik: Pašt pakelti o parl. \$3,000 Gau gaus Bet kiau c nariai. ko ir

Tero kia ir Sak orlaivi nadoj. ant ge

Jo vardas Svin-

namui

prof. J. D. Birmoži ir jis kalbėti Amerikos ypatingą karą prieš šiaurės karą, ku- vanduotinę tie, kurie minti, kad uomonė ir ms jokios agresijos, tik taika, lausomybė sakė.

J. D. Bereso sesiją, etnamo.

ai minčių, i rėmė ko- karo plėti- tuojautinį rinių jėgų

rosienė

Ragan

s) Ragaus- ont., pasta- Vakarinės tų su Me- sniu ir jau savo pro- tern ligoni-

uvo ir yra ingas žmo- esi siekda- padėti li- ktiems. Tą akartotinais dienomis džiaugsmo eikia, kad nius.

a, jo arti- visi didžiai ekimu ir os sėkmės toje ir ryž- profesijoje. mis negali smu E. J. kurį staigi keli metai rpo. etkienė

Pastabos

Amerikiečių karas Vietname darosi iškaštingu dalyku.

Nemažai kainuoja išlaikymas ne tik savo kareivių, bet ir vietnamiečių.

Bombos, kurias jie mėto, taip pat kainuoja.

Vienas didelis bomberis kainuoja nuo \$8,000,000 iki \$10,000,000. O jų negrįžta į bazę po vieną ir daugiau veik kasdien.

Partizanai paleidė dūmais 2,000,000 galionų brangaus gazolino.

Tai tik stambesnės išlaidos.

Žinoma, nebūtų tai svarbu, jeigu būtų verta daryti tokias išlaidas. Bet, kaip dabar yra, neverta.

Tos vyriausybės, kurių jau bent 10 praėjo, yra supuvusios, dolerių graibstytojos.

Šalis skęsta skurde, žmonių laisvės naikinamos, jei dar kokios yra likusios.

Tai ne demokratijos ir laisvės gynimas, o pūvenų palai- kymas.

Kanados vyriausybė tikrai padarytų baisią klaidą, jeigu paklaustų Jungtinių Valstijų prašymo ir įsiveltų į jų karą Vietname.

Kanados vyriausybė turėtų darbuotis už likvidavimą to karo.

Jeigu Kanada siųs savo pagalbą, tai ir kita pusė ieškos pagalbos. Karas plėsis. Ir kas iš to išeis.

Kai darbininkai reikalauja pakelti algas, tai kompanijos pravirksta, kad joms sunku verstis. Girdi, reiktų bankrutuoti. Tai didelis melas.

Kanados korporacijos šio mėnesio pradžioj išdalino savo šerinininkams dividendų 72.6 procento daugiau, negu tuo pat metu praėjusiais metais.

Pernai šiuo metu buvo išdalyta dividendų \$35,183,445, o šiemet jau \$60,743,744.

Jeigu pašto tarnautojai Montreale pasirodė užsispyrę savo reikalavimuose pakelti algas tiek, kiek jie reikalauja, nereikia daug stebėtis.

Pašto tarnautojai reikalavo pakelti algas iki \$660 į metus, o parlamento nariai pasikėlė \$3,000 į metus.

Gaudavo \$15,000, o dabar gaus \$18,000.

Bet pašto darbininkai sunkiau dirba, negu parlamento nariai. Nekurie iš jų, dar palai- ko ir savobiznius.

Teroristai vis labiau pasireiškia ir Kanadoje.

Sakoma jie atsakingi už orlaivio nelaimę vakarinėj Kanadoje. Jie išsprogdino bombą ant gelžkelio. Kita buvo rasta



Liaudies menininkas V. Stanislauskas prie grupinės skulptūros "Kunigo naudą velniai gauda".

Ką Kiti Rašo

Žūsta ir ne kare

Taigi, kas dabar dedasi Vietname? Karo "negali būti", nes Kongresas tokios deklaracijos nėra paskelbęs.

Tad pažiūrėkime į tikrovę. Iki liepos 26 dienai Vietnamo "nekare" jau padėjo galvas seka- kami skaičiai amerikiečių:

Armijos	350
Karinės aviacijos	84
Marinų	66
Laivyno	36

Krito mūšiuose, atseit aktu- aliuose susirėmimuose su "prie- šu" 536.

Palaukit, dar ne viskas. Amerikos vyrai žūsta ir ne mū- šio lauke. Kadangi Vietname jau yra per 80,000 amerikiečių, o karinė "profesija" susijusi su daugybe pavojų, iki liepos 26 d. visai nesimušdami su "prie- šu" Vietname žuvo kiti 253 jankiai.

Je, 111 armijos vyrų ten mi- rė dėl vienos ar kitos priežas- ties nei nematę Vietkong parti- zanų.

Karinė aviacija irgi pareika- lavo savo duoklės. 73 lakūnai nebegrįš namo pas šeimas.

Padėjo galveles 53 marinai ir 16 jūreivių — irgi be mūšio.

Palaukite, dar ir čia ne vis- kas. Paskelbto ar nepaskelbto karo veiksmuose dar turime reikalą su kitų dviejų kategori- jų kariautojais — dingę be ži- nios ir patekę prieš nelaisvėn.

Ot ir turime: "Dingę be ži- nios 43!"

Kas metasi į akį šioje kate- gorijoje, dingusieji be žinios tik du buvo eiliniai marinai. Ki- ti 41 karininkai ir puskarininkai.

Na, tai jau turime 832 skait- linę. Dar lieka viena kategori-

po tiltu.

Kvebeko premjero Lesage rezidencijos langus išmušė akmenimis iš pravažiuojančio au- tomobilio.

Tai blogas reiškinys.

J. V.

ja nepaskelbto karo dalyvių — "priešo nelaisvėn" patekę.

Sie turi geriausią progą grį- ti pas šeimas, nes net ir Viet- namo "nekaras" turės kada nors baigtis.

Nelaimė, kad tokių kuoma- žiausiai — tik 15.

— L. Jonikas

Knyga ir žurnalistas

Jau išėjo iš spaudos Lietuvių Literatūros Draugijos CK kny- ga anglų kalba "Lithuania Past and Present". Knygos turinys suskirstytas į 32 skyrius, kuriuose padaroma išsami ap- žvalga lietuvių tautos ir valsty- bės istorijos nuo žilos senovės iki šių dienų.

Knyga skaitosi gana lengvai. Lėšuoja tik \$2, turi apie 200 puslapių. Ją šiemet dykai gaus LLD nariai. Bet knyga skirta kuoplačiausia išplatinti ameri- koniškai publikai. Literatūros draugijos nariai tai turės pasi- stengti padaryti: savo drau- gams amerikiečiams nupirkti dovanų ar parduoti.

Vidurvakariuose greičiausia mes mažai kas žinome, kad Niujorke yra dar vienas šau- nus mūsų tėvynainis. Tai žy- mus tarybinis žurnalistas Ro- bertas Žiugžda. Jis atsiųstas dirbti Jungtinėse Tautose akredituotą žurnalistu laikraščiu "Moscow News", išeinančiam anglų kalba Maskvoje.

Nacionalistai, žinoma, baisiai pavydi, kam atsiųstas lietuvis, o ne koks rusas.

Tarybinės santvarkos sąly- gos gabiems lietuviams atvėre vartus į visą pasaulį, į pasauli- niai atsakingas vietas.

— S. J. Jokubka

Desperacijos balsai

Tarybų Lietuvos pasiekimai ir laimėjimai per pirmąjį šimt- mečio ketvirtį visiškai sumai- šė kortas lietuvių tautos prie- šams. Tiek daug ir taip ilgai jie plepėjo apie nelaimę ir pra- žūtį, o čia gyvenimas parodė

gražiausią Lietuvos suklestėji- mą mene, moksle, kultūroje, pramonėje, žemės ūkyje.

Kur dabar dėti akis? Kaip pasiteisinti?

Padėtis rimta, padėtis despe- ratiška. Tai ot ir pasipylė kaip iš baisesiausio gausybės rago jų spaudoje ("Drauge", "Darbi- ninke", "Naujienuose", "Dirvo- je", "Keleivyje") niekinimas ir neigimas visko, kas Lietuvoje laimėta. Net ir ta džiaugsmo diena, kuri veržėsi iš šaunaus lietuvių jaunimo krūtinės ir kurioje skendėjo Vilniaus didy- sis Vingio parkas ir gatvės lie- pos 17-18 diemonis, tos spau- dos skiltyse buvo paversta ka- žin kokio pasibaisėjimo ir pasi- šykštėjimo himnu. Tie ameri- kiečiai, kurie turėjo laimės da- lyvauti didžiojoje šventėje, jos spaudos skiltyse apspiaudyti dvokiančiais skrepliais.

Apie sąžinę? Apie padoru- mą? Apie žmoniškumą? Ką čia ir bekalbėti. Veltui ieškotum su milijono žvakių pajėgumo ži- buriu.

Ką jie laimėjo? Ką jie pasie- kė tuo negirdėtu melo srautu? Gal tik tai tiek: gal dabar jau- sis ramesni, atlikę savo "užda- vinių".

Palaiminti ubagai dvasioje, nes ten jie apturės "dangaus karalystę". Negailėkime jiems jų baisesaus likimo.

— A. Bimba

O vistiek jie vyksta

Klerikalų laikraštis "Drau- gas" Čikagoje niūriai rašo: "Nemaža lietuvių grupė iš Montrealio išvyko į okupuotą Lietuvą. Ekskursantai pir- miausia turi sustoti Maskvoje. Visi yra iš senosios kartos lie- tuvių".

Klerikalams nesmagu, kad "nemažos lietuvių grupės vyk- sta į Tarybų Lietuvą. Ir tą ži- nią paduodami, jie bando bau- ginti: "pirmiausiai turės sus- toti Maskvoje". Kaip "baisu"! O vistiek daugelis lietuvių skirtingų įsitikinimų vyksta Lietuvon ir nebijo sustoti Maskvoje.

Savęs ramimui klerikalai taipgi pabrėžia, kad "visi yra senosios kartos". Matote, išsi- vietinusių nesama.

Klerikalų politikieriai krup- teltų išgąsčiu sužinoję kiek daug vyksta Lietuvon išvietin- tųjų ar išsivietinusių ir sugrį- žę nekalba blogai.

Viešai gerai kalbėti apie Lie- tuvą jie prisibijo. Svarbu tas, kad jie ir blogai nekalba. O tyla šiame atvejyje yra gera byla.

Praėjusią vasarą vien iš JAV daugiau 80 jų buvo nuvykę Lie- tuvon. Šią vasarą atrodo dau- giau jų nuvyks.

Klerikalų ir "socialistų" mel- lai apie Lietuvą mažai ką klai- dina. Lietuvas dideli atsieki- mai, laišakai iš Lietuvos gimī- nės Amerikoje sugrūda į dul- kes melus.

Ir "nemažos grupės" iš Montrealio, Toronto, Niujorko,

ŠYPSENOS

Beveik tas pat

"Tu tikrai laiminga", tarė viena ponija kitai. "Įrengus vi- sas namų apyvokos mašinas, dabar tau nereikia tarnaitės".

"Bet dabar mes turime pa- laikyti mechaniką".

—o—

Logiška išvada

Vaikas pasigyrė vaikų dar- želio mokytojui, kad jis tuoj susilauks broliuko.

"Ką tu žinai, kad bus bro- liukas?" užklausė mokytoja.

"Paskutiniu sykiu, kai susir- go mama, tai parvežė iš ligo- ninės sesutę. Dabar serga ma- no dadis".

—o—

Greitai susivokė

Teisėjas niekaip negalėjo su- prasti, kai vyras teisme kalti- no žmoną, nors ne žmona, o jis ją užgavo.

"Matote", pradėjo jis teis- tis, "ji baisiai erziho mane. Ji vis šaukė: 'Tik pabandyk už- gauti mane, tai aš tuoj tave nu- tempsiu pas tą seną kvailį tei- sėją'".

"Skundas atmetas", pareiškė teisėjas ir liepė abiems eiti namo.

—o—

Čikagos ir daugelio miestų ir daugelio šalių vyksta į savo gimtinę, kiti savo tėvų gimtinę. Tatai skaudžiai kenkia "veiksnių", visokių "vaduoto- jų" bizniui, rinkliavoms vaduo- ti Lietuvos buvusią poniją, pa- razitų režimą sugražinti.

— Vilnis

Visus Draugijos Narius

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos delegatų suvažiavi- mas įvyks spalio (October) mėnesį, 10 dieną, 1965 metų, 160 Claremont St., Toronto.

Raginam visas kuopas ir pa- vienius narius ruoštiis prie su- važiavimo, aptarti, kas, jūsų manymu, būtų taisoma draugi- jos konstitucijoje, derinant su šių dienų gyvenimu. Turime padaryti apžvalgą ir pareikšti savo mintis dėl narių ir draugi- jos gerovės.

Šiame suvažiavime svarbiau- siu punktu yra pertaisymas pomirtinio fondo. Reikia kreip- ti daugiau dėmesio ir visiems dalyvauti su savo patarimais.

Jau penki metai prabėgo nuo mūsų paskutinio suvažiavimo. Verčia reikalas padaryti šį su- važiavimą pasėkmingu. Jeigu jūs negalite patys dalyvauti, atsiųskit pranešimą, kas jūsų manymu būtų geriausia. Ad- resuokite sekantį: Sūnų Duk- terų Draugijos Centro Komi- tetui, 160 Claremont St., To- ronto 3, Ont.

Centro pirm. J. S.

Montrealo žinios

Stambi Auka "Laisvei"

Kaip jau spaudoje esate pastebėję, šį rudenį "Laisvė" ruošiasi išleisti jubiliejinį numerį, atžymėjimui LLD 50 metų gyvavimo sukakties. Ta proga kreipiasi į aldiečius raštų ir sveikinimų. Todėl, šiam kil-

Montreal, Que.

Užkvietimas į Pikniką

Montrealo Lietuvių Moterų Taikos Komitetas ruošia pikniką rugpjūčio (August) 15 d. Visus kviečiame kuo skatlingiau dalyvauti. Svarbus tikslas.

Piknikas bus nepaprastai įdomus ir tikimės dalyvaus tik ką grįžę iš Lietuvos turistai. Bus gera proga išgirsti iš jų žodį ir asmeniškai pasikalbėti apie jų patyrimus T. Lietuvoje. Bus ir kitų įvairumų.

Kelrodis: Važiuoti keliu Nr. 10 iki Mascouche. Įvažiuavus į miestelį sukiti į kairę. Pravažiavus Mascouche už apie šešis mylių po kairei prie keliuko matysite lietuvišką vėliavą ir tuo keliuku įvažiuosite į pikniką. Galima važiuoti ir autobusu iki Mascouche, o iš ten p. kniko rengėjai parūpins transportaciją iki pikniko vietos.

Dėl informacijų telefonuokite: WE. 2-0470.

Rengėjos

niam ir dideliam darbu praveisti, šios kolonijos LLD kuopa iš savo izdo paskyrė \$55.00 ir pavieniai nariai suaukojo virš \$30.00. Būtų labai gražu, kad montrealiečiai galėtų paremti su pilna šimtaine, todėl kreipiuosi į tuos draugus, kurie dar neprisidėję su auka, kad prisidėtų.

Netekome Dviejų Tautiečių

Liepos 11 d. mirė Helena Vosslyūtė vos sulaukusi 42 metų amžiaus. Paliko liūdintis tėvas ir sesutė.

Liepos 13 d. mirė senos kartos tautietė — Elzbieta Stankevičienė, sulaukusi 84 metų amžiaus. Liūdesyje liko dvi išteklėjusios dukros.

Gili užuojauta velionių šeimoms, o joms amžina ramybė.

Svečiuojasi Pas Mus ir Kitur

Pas V. ir O. Verbylus iš JAV svečiavosi Jonas Rimavičius, Verbylienės brolis, kuris aplankė ir kitus savo senus pažįstamus.

Bill Rutelionis aplankė savo brolių Jurgį Rutelionį, kurį jau labai senai nebuvo matęs. Buvo labai malonus pasimatymas abiemis.

F. ir A. Armonaičiai, floridiečiai, lankosi Montreale pas savo senus pažįstamus.

Gi Jonas Knystautas su sūnum Stenley savo atostogas praleisti išskrido į Floridą.

B. Šalčiūnas dalį savo ilgų atostogų išvyko praleisti į Ontario ir Detroitą.

J. Bijūnienė (St. ir O. Verbylų duktė) su vaikais lankėsi Niagara Falls.

G. Šerpitienė aplankė sūnus Antanas su marčia, kurie šiuo laiku gyvena Torontė.

Pas P. P. Bendžaičius atvyko paviešėti duktė Onutė Timins.

E. Zieniuvienė su sūnum Raymond aplankė savo sesutę, gyvenančią Rochesteryje.

Be abejonės, yra ir daugiau svečių pas mus atvykusių, o mūsų išvykusių kitur, bet didmiestyje sunku apie visus sužinoti. Todėl, apie kuriuos nebus parašyta, neužsigaukite, tai ne iš blogo noro tas įvyksta.

Staigiai Susirgo

Jonas Sinkevičius, kuris savaitgaliui buvo išvykęs į kaimą, staigiai ir sunkiai susirgo. Skubiai buvo atvežtas į "Victorijos" ligoninę. Šiuos žodžius rašant, liga yra tirama. Linkiu ligoniui greitai pasveikti.

Antru kartu buvo nuvežtas į ligoninę Kostas Tamašauskas.

Apsivedė

Liepos 31 d. apsivedė Karolina Kreivytė su po karo atvykusių vaikinų A. Gražiu. Vestuvėse dalyvavo svečių ir iš kitur.

Susižiedavo

Susižiedavo Nina Glaveckaitė su graikų tautybės vakinu Bob Zement. Vestuvės numatomos kitą rudenį.

K.

Lobiai Nuskendusiuose Laivuose

1715 m. smarki audra sunaikino dešimt galeonų, priklaususių Ispanijos karaliui Pilypui V. Tai įvyko netoli Iškyšulio, dabar vadinamo Kenedžio vardu. Galeonuose buvo vertingas kroviny — Naujajame pasaulyje prisiplėstos gėrybės maždaug 400 tūkstančių svarų sterlingų sumai. Nuskendę laivai priklausė specialiam karališkajam "Sidabriniam laivynui", kuris vežiojo iza. Pasakojama, kad dėl šių nuostolių subankrutavo daugelis Sevilijos, Kadiso, Vera Krusos ir Kartachenos pirkliai.

Neseniai Nacionalinė geografinė draugija (JAV) Vašingtone paskelbė, kad grupė lobių ieškotojų iš Floridos po ketverių metų trukusių ieškojimų surado didesnę dalį to krovinio. Nors panašūs atradimai pasitaiko labai retai, tačiau norinčių išbandyti laimę atsiranda. Tikėdamiesi praturtėti, jie dažnai netgi praranda visa savo turtą. Žinoma, jų viltis praturtėti nėra visiškai nepagrįsta: vandenynų dugne gulinčiuose

laivuose slypi didžiuliai aukso, brangakmenių ir kitokių gėrybių lobiai. Tačiau iš trokštančių praturtėti pelnosi ir įvairūs vertelgos. Patarimai, kaip daryti pinigų, duoda didelių pelnus leidykloms. Amerikoje leidykla "Dabdeje" išleido 9,5 dolerio kainuojantį nuskendusiu laivų katalogą. Žinyno autorius Džonas S. Poteris išvardija tūkstančius laivų sudužimo atvejų ir net nurodo apytikres jų koordinatas. Tik triumuose 1,500 laivų, nuskendusiu 480-yje vietų, kukliaisiais apskaičiavimais buvo aukso ir brangenybių daugiau kaip 100 milijonų svarų sterlingų sumai.

Daugiausia šių turtų guli vandenyno dugne senų Ispanijos prekybinių kelių trasose, tarp kitko — Karibų jūros dugne. Apskaičiuota, kad tik nuo 1500 iki 1820 metų ispanai atliko ne mažiau kaip 17 tūkstančių reisų prie Naujojo pasaulio krantų. Bendra krovininių vertė sudaro maždaug 4 milijardus svarų sterlingų. Netgi neišvengiamų jūrų katastrofų,

įvykusių be "piratų pagalbos", vidutinis procentas rodo, kad nuskęsdavę didžiuliai lobiai. Karibų jūra iki šiol knibzdėte knibzda lobių ieškotojų — mėgėjų ir profesionalų. Jau daug metų šiame rajone ieškoma paslėpto Henrio Morgano aukso. Seras Morganas buvo piratas, už milijoną svarų sterlingų pirkęs iš Karolio II karališkąjį atleidimą ir Jamaikos gubernatoriaus postą. Manoma, kad jis savo slėptuvėse slėpė 100 milijonų svarų sterlingų vertės gėrybių.

Panaši lobių medžioklė vyksta daugelyje Žemės rutulio vietų. Anglijoje, tiksliau Tobermorio įlankoje, netoli Anglso, Flamboro, Biči Hedo ir Pembrokro, ieškomi nuskendę ispanų armados galeonai. Pietų Italijoje, Kongose, kasinėjama žemė, tikintis surasti išplėstas karaliaus Saliamono šventyklos brangenybes. Vakarų Europoje mirga pranešimai apie hitlerininkų slėptuves. Manoma, kad Toplico ežere palaidoti nacistų konteineriai su dokumentais ir valiuta; kalbama, kad generolo Romelio auksas paskandintas prie Korsikos krantų, o asmeniškias Musolinio iza — Komo ežere.

Nepaisant naujausios technikos ir aparatūros povandeninių televizijos kamerų ir sudėtingiausių elektroninių ieškotojų, lobių paieškos neduoda didelių vaisių. Dauguma nuskendusiu laivų guli taip giliai arba taip užnešti smėliu, kad net ir ieškoti jų nenaudinga.

Apie Lietuvos Miestus

VILNIUS. — Cionai lankėsi "N. Y. Times" korespondentas ir kalbėjosi su Albinu Sabaliausku, stovybos direktorium. Sabaliauskas sakė, kad Lietuvoje dabar yra penki dideli miestai: Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ir Panevėžys. Vyriausybė dedanti pastangas, kad industrija daugiau plėstųsi Alytuje, Kapsuke, Jonavoje, Jurbarke ir Kėdainiuose, kad ir šie miestai didėtų.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service
1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra. Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.



Naujasis viešbutis Vilniuje "Gintaras"

Rugp
N. JE
Ji pe
tame v
buojan
ėjo ant
seniai r
Salia
pastato
tais —
terys n
prakau
kukusi
su spyg
jas kū
ruošė
— B
tapkin
Na, ni
dainą
Petrov
domis
M
Ir
N
Ti
— C
riu!
plaštak
Valka
kaitini
Ker
ėjo į k
Išilg
riaus
tingios
jų už
nas pr
se m
liai. O
mėnesi
miesi
ją, ky
knysli
— P
pasisti
Ji t
rankas
kuopd
paršul
vo, kai
ji pail
greitą
žmonių
mo tuš
laukė
laima,
galvod
Ji m
sniegą,
surišti
tolimos
ko, kai
garą ir
Kaim
gerbė;
su niek
nija da
savo š
paslau
sunkiai
nuneš
rys p
Jos pa
naudod
"Oi, K
ne šlan

N. JEVDOKIMOVAS

Vertė K. Papečykas

Nusidėjėlė

A p y s a k a

(Tąsa)

Ji pamataravo kojomis šal-tame vandenyje, perbėgo siū-buojančiu lieptu per upelį ir iš-ėjo ant skaldą grįsto kelio, ne-seniai nutiesto į kaulių ferma.

Šalia fermos — ilgo plytinio pastato su plačiai atkeltais var-tais — didžiuliame lovyje mo-terys maišė sėlenas. Petrovna, prakauli senutė, kuri net nu-kukusi nesurimtėjo, jaunu bal-su spygčiojo dainušką. Ji pati jas kūrė ir kiekvieną rytą čia ruošė koncertus.

— Bobulės, matyt, šurka Os-tapkina šiandien vėl susirgo. Na, nieko, aš apie ją va kokią dainą sudėjau! — šūktelėjo Petrovna ir, blykstelėjusi juo-domis akimis, užtraukė:

Mūs Ostapkina šerikė

Ir žvali, ir sumani.

Namie moką viską dirbti,

Tik kolūky nerangi.

— Oi, prajuokino, nebetve-riu! — sūcypė, pamojavus plaštakomis, raudonskrustė Valka Kadukova, kolūkio są-kaitininko duktė.

Ksenija paniuro, pro jas nu-ėjo į kaulidę.

Išilgai plataus ilgo korido-rius savo garduose drybsojo tingios veislinės kiaulės. Netoli jų už pinučių, prisiglaudę vienas prie kito, didelėse pintinė-se miegojo žindukliai parše-liai. O toliau rausėsi pusantro mėnesio paršeliai, stumdyda-miesi žviegė ir, pamatę Kseni-ją, kysčiojo drėgnas rausvas knysliukes, Ksenija atsitūpė.

— Pasilgote, mažuliai? Tuoj pasistiprinsite, tuoj.

Ji turėjo švelnias, vikrias rankas. Grandydama grindis, kuopdama mėšlą, maudydama paršiukus, Ksenija nepajusda-vo, kaip bėga laikas. Dirbdama ji pailsėdavo nuo minčių apie greitą pasaulio pabaigą, apie žmonių kančias, apie gyvenimo tuštytę. Ir nors danguje jos laukė malonumai ir amžina pa-laima, Ksenija baisėdamasi pa-galvodavo, jog kada nors mirs.

Ji mylėjo saulę, vėją, lietu, sniegą, mėgo laukuose kietai surišti pėdus, su tėvu šienauti tolimose laukymėse, jai pati-ko, kai iš nuovargio gėlė nu-garą ir tvinkšėjo smilkiniai.

Kaime Koršakovų šeimos ne-gerbė; Ksenijos motina ir tėvas su nieku nebendravo; bet Kse-nija daugelį prie savęs traukė savo švelnumu, gerumu, savo paslaugumu. Pamatys senutė sunkiais kibirais, paims juos, nuneš iki pirkios ir tatai pada-rys paprastai, neįkyrėdama. Jos paslaugumu dažnai pasi-naudodavo fermos merginos: "Oi, Ksenija, padirbėk už ma-ne šiandien, į miestą reikia nu-

važiuoti", — ir Ksenija dirb-davo. "Oi, Ksenija, pabudėk, prašau, nakčia", — ir Ksenija nakčia budėdavo.

Ir vis dėlto artimų draugijų Ksenija neturėjo: draugauti su jomis — vadinasi, vaikščioti į šokius, vadinasi, dainuoti dai-nas, vadinasi, daryti tai, ką draudžia jai tikėjimas. Gal būt, tik su Zina Petrakova, buvusia bendraklase, Ksenija kiek arti-miau draugavo. Zina patikėda-vo Ksenijai savo paslaptis. Ji draugavo su kombainininku Ivanu Košeliovu. O juk keista, mokykloje Zina jo negalėjo pa-kęsti, erzindavo, o jis, nuleidęs savo nukirptą galvą, niekina-mai nusispaudavo ir grasin-davo dideliu kumščiu. O dabar... dabar visi žinojo, kad žiemą bus jų vestuvės...

Ksenija paklojo paršiukams naujų šiaudų, išnešė į kiemą mėšlą. Džiūdamas garavo val-kos, vėjas padangėmis ginė paskutinius debesis. Praėjo Petrovna, šiaudų glėbiu neši-na, iš kaulidės vykdamas iš-šoko paršelis, paskui jį sėkda-ma bėgo Valka Kadukova. Ji suklupo, parkrito, bet suspė-jo sugriebti paršelį už kojos.

Į kiemą, kibiru nešina, iš-ėjo Zina. Ksenija ją šūktelėjo ir priedama pergalingai pasakė: — Tu sakei, kad nėra šven-tosios dvasios, o aš vakar su ja kalbėjau.

Ji žinojo, kad negalima apie tai pasakoti netikinčiai, bet ne-galėjo susivaldyti. Zina pašnai-ravo į ją, pakraipė galvą:

— Ką man su tavimi dary-ti? Na, kada tu susiprasi?

— Tai tu privalai susiprasti, — tarė Ksenija, — nesi-oižiuk. Juk aš tau vien gero tetrokštū!

Ji žiūrėjo į Ziną švelniamis, liūdnomis akimis, jose buvo gailestis ir užuojauta. Ksenija visą laiką galvojo, kad sugebės gražinti Ziną į tikrąjį kelią: juk kažkada ji buvo pažinusi dievą.

Tuomet buvo karas, vokie-čiai artėjo prie Repiščių. Ke-turmetė Ksenija smalsiai, be baimės vakarais žiūrėdavo į rausvą padūmavusį horizontą, klausydamosi tolimų sprogimų. Keliais kiūtino išvargę pabėgė-liai iš Oriolo, iš Briansko, rėkė vaikai, verkė moterys, girgždė-jo vežimai, dieną ir naktį dū-mė mašinos, spūdino alkanos gyvulių kaimenės. Vis naujos ir naujos šeimos palikdavo kai-mą, užkalusios savo namų lan-gus ir duris. Tik Afanasijus Sergejevičius nesiruošė niekur važiuoti. Jis kalbėjo, kad visi žmonės — broliai, tai, vadina-si, ir vokiečiai — broliai, ir jie nelies tų, kurių širdyse dievas.

Valandų valandas jis klūpoda-vo ir meldavosi, meldavosi ir motina, o kartu su jais melsda-vosi ir Ksenija. Vokiečiai taip ir nepriėjo iki Repiščių, susto-jo toli už miesto. Štai tomis dienomis ir atėjo baisi žinia, akd žuvo Zinos tėvas. Anks-čiau Ksenijos tėvai niekuomet neužeidavo į Zinos namus, o čia ėmė užsiedinti vos ne kiek-vieną dieną.

Ilgais žiemos vakarais Afa-nasijus Sergejevičius Anastasi-jai Dmitrijevna — Zinos moti-nai — ėmė pasakoti apie dievą. Laukuose švilpė vėjas, siautėjo gą, Anastasija Dmitrijevna rėkė, žiūrėdama į vyro foto-grafiją, o Afanasijus Sergeje-vičius meiliai kalbėjo, kad tik-tai: dievas ją paguos. Jis sakė, kad penkiasdešimtinių tikė-jimas — vienintelis tikras tikė-jimas, jis nepripažįsta jokio iš-orinio apsimitimo: ikonų, popų, cerkvių, žegnojimosi, relik-vijų, — sakė, kad prieš dievą visi tikintieji lygūs, todėl jie ir vadina vienas kitą broliais ir seserimis.

— Paskubėk, greitai į žemę grįš Kristus, nubaus bedievius, išsigelbės tikrai tie, kurie bus paženklinę šventąja dvasia.

Pagaliau Anastasija Dmitri-jevna sutiko eiti į penkiasde-šimtinių susirinkimus. Kaip ir dabar, susirinkimai papras-tai įvykdavo mieste pas kurį nors tikintįjį — bendruomenė mekuomet neturėjo pastovaus susirinkimų namo. Zina ir Kse-nija, klūpodamos greta, kartoda-vo paskui brolių Vasilijų psalmių žodžius, giedodavo:

Esu Kristaus avėlė,

Tyra mano širdelė,

bet daugiau šnibždėdavosi ir kinkendavo, dairydamosi į besimeldžiančiųjų veidus.

O kartą, kai Praskovja Gri-gorjevna ir Afanasijus Serge-jevičius, vesdami už rankos Kseniją, užėjo pas Zinos moti-ną, kaip paprastai, prieš einant gulti pasiskaityti biblijos, ji pasakė:

— Daugiau nebeateikite, aš nusikamavau. Gyvenome be dievo ir amželi baigsime be jo. Eikite sau.

Nuo tos dienos Ksenijai už-draudė žaisti su Zina, bet Kse-nija paslapčia vis nubėgdavo pas ją į kiemą. Ji neturėjo ger-esnės draugės, kaip Zina. Ir mokykloje jiedvi kelerius me-tus sėdėjo viename suole. Kse-nijai patiko mokykloje, jai pa-tiko klausytis mokytojos, ji tik-ėjo viskuo, ką toji pasakoda-vo. Sakydavo, kad nėra dievo, ir Ksenija sutikdavo. Bet ji tik-ėjo ir tėvu ir taip pat visuo-met jam pritarėdavo, o kai at-važiuodavo Vasilijus Timofeje-vičius ir pasakodavo jai apie stebuklus, kuriuos padarė Kris-tus, ji ir jo klausydavosi susi-domėjusi. Beje, Ksenija tuo-met nelabai suko sau galvą, yra dievas ar nėra: gal būt, ir yra, o gal ir nėra.

Bet štai atsitiko nelaimė. Ksenija lankė ketvirtą klasę, kai sunkiai susirgo jos motina.

Keturis mėnesius ji išgulėjo, sulyso, ėmė nebepažinti arti-mųjų, o pagaliau jai pasidarė taip bloga, jog niekas jau ne-abejojo, kad šiandien arba ry-toj ji mirs.

Jau ruošėsi laidotuvėms, jau Afanasijus Sergejevičius, lie-da-mas ašaras, obliavo karstui lentas. Vasilijus Timofejevičius pašaukė Kseniją, sėdėjusią priemenėje, ir tarė:

— Pasimėsk, vaikeli, savo tyra širdelė, gal viešpats iš-klausys tavo maldos ir gražins sveikatą motinai.

Visą dieną meldėsi Ksenija, ir stebuklas įvyko — motina ne numirė, o ėmė sveikti.

Kaip paskui Kseniją beiti-kinėjo mokykloje, kad dievas čie niekuo dėtas, kad atėjo li-gos krizė — niekas jau nebe-galėjo palaužti Ksenijos tikėji-mo, jog dievas išgelbėjo jos motiną, kad jis geras, jis vis-ką gali.

Ji pradėjo blogai mokytis. O būdama šeštoje klasėje, metė mokyklą: brolis Vasilijus pasa-kė, kad mokytojai — antikristai — negali nieko išmokyti.

Metams bėgant, Ksenija da-rėsi vis tylesnė. Ji vis labiau ir labiau ėmė bijoti dievo, kuris viską mato, viską žino, kuris gali bet kurią valandėlę nu-bausti už nuodėmes, už jo ne-gerbimą. Kokia menka, bepras-miška Ksenijai atrodė visa aplinka, kai užvertomis akimis ji išeidavo į miesto gatvę po bendruomenės susirinkimo!

Kaip ji gailėjo žmonių: kiek jų klaidžioja tamsybėse, nesu-prasdami, kad patys save pas-merkia pomirtinėm kančiom. Bet labiausiai jai buvo gaila Zi-nos.

Štai ir dabar ji maldaujama sudėjo ant krūtinės rankas ir vos ne verkdamas pasakė:

— Aš taip noriu, jog tu prisimintum dievą. Mudvi kartu eitume melstis, kartu skaitytu-me šventąją knygą. Kaip gera būtų...

Zina atsiduso, apkabino Kse-niją:

— Tu gera, graži. Bet tu ak-la, man kartais net baisu...

— Ne aš, o tu akla! — karš-tai pertraukė ją Ksenija. — Pažink dievą, gausi amžinąjį gyvenimą, nuo tavęs viskas priklauso; biblijoje pasakyta: "Žmogaus laukia gyvenimas ir mirtis, ir, ko jis geis, tas ir bus jam duota..."

— Žiūrėk tu man, o juk ge-raj pasakytą! — sušuko Zina. — Vadinasi, vis dėlto ne die-vas, o pats žmogus tvarko savo gyvenimą...

— Tegu tave devynios! Pra-dėjo! — Ksenija apmaudžiai numojo ranka ir nuėjo.

Kiaulidėje užtvare ant švie-žių šiaudų drybsojo gerai pri-žiūrima kiaulė. Ji tingiai krus-telėjo šeriais apaugusią ausį, pramerkė taukuose paskendu-sias akutes ir reikliai sukriuk-sėjo:

— Pakentėk valandėlę, — tarė Ksenija.

Ji pasilenkė, iš pintinės už

pasturgalinių kojųčių ištraukė paršiuką, patapšnojo jam per glodžią nugarėlę ir padėjo prie kiaušės. Ši atmetė galvą, su-kriukė. Paršiukus vieną po ki-to Ksenija išiminėjo iš pinti-nės; jie klykė, spurdėjo, bet tuojau pat nurimdavo, kai tik knysliukėmis paliesdavo moti-nos pilvą. Švarūs, nupenėti, su žvilgančiomis baltai rausvomis nugarėlėmis, jie taip gražiai kuitėsi, jog Ksenija nenoromis nusišypsojo, švelniai prakalbė-dama:

— Mažuliai jūs mano, kvai-lučiai!

Prie atdarų kiaulidės vartų privažiavo sunkvežimis, iš jo kėbulo kyšojo ilgi vamzdžiai autogirdyklai. Atsidarė kabi-nos durelės, ir išsoko vairuo-tojas. Ksenija iš karto pažino Aleksejų iš Sosenukų, kuris va-kar buvo užėjęs į jų kiemą.

— Labar, merguzėlės, — linksmai šūktelėjo jis, — pri-mkite krovinį!

Pro Kseniją kaip strėlė nu-lėkė prie vartų Valka, taisyda-masi ant galvos skarelę.

— Oi, neištversiu! — šaukė ji. — Lioška Čensovas sugrįžo. O aš šiandien nesuisisukusi plaukų.

Ksenijai visiškai nereikėjo į kiemą, bet ji, pasiūpusi kibir-ą, išėjo ir ėmė šveisti jį smė-liu. Ji girdėjo, kaip Aleksejus, mergaičių apsuptas, klausė Zi-ną:

— Na, iš tikrųjų, kodėl tu sulysai?

— Iš meilės, — nusijuokė Valka, o Zina sumišo.

— Kad tave kur... Egzami-nai, Lioša. Juk aš dešimtos klasės egzaminus laikau, nusi-kamavau. Štai anglų kalbos eg-zaminui ruošiuosi...

— Žiūrėk tu man! — stebė-josi Aleksejus. — Na, sakyk, kiek bus angliškai du kart du?

— Dukart du? Oi, kaip čia pasakyti?! — Zina net išraudo nuo įtampos. — Nežinau, — pagaliau nuliūdusi pasakė ji.

— Mokytoji! Keturi bus! — visoms juokiantis, atsakė Alek-sejus. Jis atsigrėžė, pamatė Kseniją ir valandėlę iš netikė-tumo sutriko.

— Na, sveika, — tarė jis ir priėjo prie jos, — tu vakar mane skaniu vandeniu pagirdėi, lig šiol tebeatmenu.

— Paprastas vanduo. — Kse-nija paraudo, nuėjo į kaulidę, taip ir nebaigusi šveisti kibiro.

Jis žiūrėjo jai įkandin, ji tai juto ir nenorėjo atsisukti, bet atsigrėžė.

Ne, jis nebuvo panašus į tą žmogų, kuris jai prisisapnavo. Ir plaukai jo nerusvi, ir ne toks aukštas, ir balsas kitas. Bet kai jis išvažiavo, Ksenijai pasi-rodė, kad fermoje pasidarė ne-įprastai tylu.

Čencivas atvažiuodavo be-veik kiekvieną dieną. Jis vaikš-tinėdavo po kiemą, juokaudavo su merginomis ir vis akimis kažko ieškodavo. Kartais Kse-nija susidurdavo su juo ir sku-biai nusigrėždavo.

(Bus daugiau)

Torontiečių Kronika

Atostogauja Newfoundlandė

Torontiečių A. E. Betkų sūnus Henry Betkus, vienas iš Londono, Ont., gimnazijų vyresnysis mokytojas, dabar su šeima, savo traileriu, išvykęs atostogoms pasidairyti po plačiąją Kanadą. Pastaruoju laiku atostogauja Kanados dešimtoje provincijoje, Newfoundlandė.

Atostogauja Europoje

Draugų P. Žižių duktė Diana Žižytė, kuri yra mokytoja, su savo drauge yra išvykusi vasaros atostogų proga pavišėti Europoje ir aplankyti bent kelis valstybių.

Jau Sugrįžo

Praejusią savaitę sugrįžo iš Lietuvos S. Kuisys, P. Daugėla, Povilas Pajuodis ir Repšienė, kur jie buvo nuvykę pasisvečiuoti.

Kelionė ir patirtais įspūdžiais labai patenkinti. Jie matė dainų dienos iškilmes.

Šią savaitę turėtų sugrįžti ir didžioji lietuvių grupė, kurioje yra taipgi daug torontiečių ir kitų.

Lankėsi New Yorke

Stanley Ragauskas ir P. Gaižauskas (vyriškų rūbų siuvėjas) su žentu ir jo šeima šią vasarą lankėsi New Yorke.

Susilaužė koją

Senas torontietis Petras Paulauskas susilaužė koją. Jis

randasi Western ligoninėj.

Reporteris linki jam greitai pasveikti.

Rep.

Mirė K. Bindokas

PART ARTHUR. — Liepos 25 dieną 11 val. ryto staiga savo kambaryje kelių draugų akivaizdoje mirė Kostas Bindokas. Pašauktas gydytojas jau nebegalėjo nieku padėti.

Velionis paėjo iš Lietuvos, Muskabudžių kaimo, Keturvalankių valsčiaus, Vilkaviškio apskr. Gimė 1901 metais. Kanadon atvyko 1929 metais. Daugiausia laiko pragyveno Port Arthur apylinkėje, dirbdamas miškų industrijoje. Karo metu porą metų dirbo Central Patricia kasyklose. O per paskutinius penketą metų gyveno laisvai be darbo ar tai dėl šlubuojančios sveikatos, ar dėl apsisprendimo, kad užteks esančių sutapų, kurių ne tik užteko, bet dar geroką sumą paliko.

Kadangi velionis gyveno pavieniui ir jokių testamentų nepaliko, tai užsitraukė kiek ir palaidojimas. Nes iš rastų laišku sužinojo, jog Jungtinėse Valstijose randasi sesuo, o Kanadoje — brolio duktė. Laiškai buvo gana seni ir jų antrašai nebetiko, policijai ėmė laiko, kol surado Hamiltone gyvenančią brolio dukterį, A. Pilipavičienę, o Čikagoje gyvenančią seserį F. Mikalojūniene, kuri su vyru ir sūnumi atsilankė ir dalyvavo laidotuviuose, kurios atsisbuvo liepos 31 dieną, 9 val. ryto.

Nors oras buvo blogas, lijo lietūs, vistiek gana geras skaičius apylinkės lietuvių atsilankė į palydėjimą į paskutinę poilsio vietą.

Isėkis ramybėj, Kostai, lai būna lengva tau šios šalies žemė, o tavo giminėms bei pažįstamiems, kaip šioje šalyje, taip ir Lietuvoje, reiškiamė gilią užuojautą.

P. Kuchys

Ivairenybės

Ar Gali Kosminis Laivas Susidurti su Dirbtiniu Žemės Palydovu?

Šiuo metu skrieja apie 90 dirbtinių Žemės palydovų, kosminių, stočių, raketų-nešėjų ir atskirų jų dalių. Jų skriejimo orbitos labai įvairios. Perigėjai — artimiausi Žemei taškai — svyruoja tarp 180 km ir 35-800 km; apogėjai — tolimiausi nuo Žemės taškai — tarp 244 km. ir 192,000 km. Be to, skirtingos ir skriejimo orbitų plokštumos. Nėra bent dviejų tokių palydovų, kurie skrietų vienoda orbita. Palyginti su erdvėmis, kuriomis skrieja palydovai, jų skaičius yra nedidelis. Todėl tikimybė, kad kosminis laivas su kosmonautais galėtų susidurti su dirbtiniu Žemės palydovu yra artima nuliui.

Kitas dalykas pamatyti dirbtinį palydovą skrendant kosminiu laivu ar šalia jo. Panašiai kaip iš Žemės, iš kosminio laivo galima matyti dirbtinį palydovą, skriejantį per dešimtis ir net šimtus kilometrų nuo laivo. Vieną tokį palydovą ir matė kosmonautai Beliajevas ir Leonovas.

Ateis laikas, kai kosmonautai skraidys manevruojančiais kosminiais laivais. Jei laivo kelyje iš tikrųjų pasitaikytų meteoritas ar dirbtinis palydovas, radiolokatoriaus ekrane iš anksto pasirodytų jo siluetas. Pats susidūrimas, žinoma, būtų pavojingas. Jo padariniai priklausytų nuo susidūrančių kūnų greičio ir jų masės, nes

kinetinė skriejančių kūnų energija yra proporcinga jų masei ir greičio kvadratui.

A. Juška

Filmavimas Tamsoje

Filmavimas paprastai yra susijęs su gera dienos arba elektros šviesa. Visiškai kitomis sąlygomis — net tamsoje galima kurti filmą naujuoju aparatu, kurį sukonstravo maskviečiai inžinieriai I. Hofmanas ir E. Ksandrovai.

Išradėjai sujungė kinokamerą su elektroniniu-optiniu prietaisu, kuris naudojamas, atliekant tyrimus infraraudonojo spinduliuose. Specialiame prietaiso ekrane gaunamas tūkstąntį kartų ryškesnis silpnai švintinio daikto vaizdas. Ir čia jis perkeliamas į kino juostą.

Naująjį filmavimo aparatą bus galima panaudoti moksliniuose tyrinėjimuose. Medikai jau galės filmuoti rentgeno aparato ekrane esančius vaizdus.

Seismografas 9 km. Gilumoje

Astronomai vienos tūkstantinės sekundės dalies tikslumu numato Saulės ir Mėnulio užtemimus. Meteorologai vis tiksliau numato orą ilgesniam laikotarpiui. Tačiau žemės drebėjimai žmones užklumpa dažniausiai netikėtai.

Neseniai Japonijoje, kur žemės drebėjimai yra labai dažnas reiškinys, mokslininkai surado naują metodą drėbėjimams numatyti. Kaip rodo tyrimai, seismografas, nuleistas į 9 km gylį, galėtų palyginti anksti perspėti apie gresiantį pavojų. Seismografas turi būti sujungtas kabeliu su atitinkamu aparatu Žemės paviršiuje. Kai dėl vykstančių žemės gelmėse procesų skysta lava ir dujos pradės ieškoti išėjimo į paviršius, jos ims slėgti skaitiklį, esantį giliai Žemėje. Perduoti į paviršius signalai įjungtų radijo stotį, transliuojančią perspėjimą apie artėjantį pavojų.

Didžiausias sunkumas yra seismografo įtaisymas 9 km gylyje. Tačiau panaudojus vandenyno dugną, užtektų 3-4 km gylio gręžinio.

Po Dunojumi

Budapešto metropolitenas yra vienas seniausių Europoje ir nepasižymi moderniškumu. Iš tikrųjų, tai yra tik požeminis tramvajus, važiuojantis negilia dengta iškasa. Šiuo metu Vengrijos sostinėje vyksta darbai, kurių tikslas — 1970 metais atidaryti naują 10 km ilgio požeminio geležinkelio liniją. 1973 m. bus baigtas kasti 40 m gilumoje tunelis po Dunojumi, ir metropolitenas sujungs dvi pagrindines miesto dalis — Budą ir Peštą.

Gilus naujojo metro tunelis turi apvalų piūvį. Sienos padengiamos plieniu ir betonu. Projektuotojai panaudojo Paryžiaus, Maskvos ir Londono metropolitenų statytojų patyrimą. Jau nutiesta daugiau kaip 5 km naujojo metro.

Yas Kaip Remia Liaudies Balsą

Petras Glaveckas, Baltimore, Md., vėl prisiuntė dėl Liaudies Balso paramos \$100 amerikoniškais. Tą patį jis padarė ir praeitais metais. Jis yra vienas iš nuoširdžiausių šių laikų LB rėmėjų.

Elena Betkienė, Toronto, minėdama savo sūnėno E. J. Ragauską užbaigimą universiteto, paaukojo dėl LB paramos \$20.00.

A. Kandraška, Dorchester, Mass., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą, dvi atnaujino ir paaukojo \$1.50.

J. Jančienė, Millet, Alta., pati užsiprenumeravo LB.

A. Bubelis, Port Arthur, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.00.

Širdingai aciū už visokeriopą paramą dėl Liaudies Balso. Administracija

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti
Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto